

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

سیاسی

بهرام رحمانی
۲۹ مارچ ۲۰۱۵

ترکیه و مسأله کرد پیام نوروژی عبدالله اوجالان و حمله ارتش ترکیه به مواضع PKK (بخش یکم)

عبدالله اوجالان رهبر و بنیانگذار حزب کارگران کردستان (PKK)، پیام نوروژی خود، که از زندان فرستاده شده و در جمع صدها هزار نفری در دیاربکر، بزرگترین شهر کردنشین ترکیه خوانده شد، چنین آغاز می‌شود: «نوروز را به همه خلق‌ها، دوستداران، طرفداران صلح، برابری، آزادی و دموکراسی تبریک می‌گویم.

بحران سیاست‌های نئولیبرال که جامعه سرمایه‌داری، امپریالیسم و متحدین منطقه‌ایشان بر همه جهان تحمیل کرده‌اند در کشور و منطقه ما همچنان به ویران‌گری ادامه می‌دهد و در جریان این بحران غنای فکری- فرهنگی خلق‌های ما به شیوه‌ای بی‌رحمانه هدف قرار گرفته و با خطر نابودی روبه‌رو شده است.

ما بر پایه ارزش‌های تاریخی، وجدانی و سیاسی‌مان نمی‌توانیم در برابر چنین تصویری ساکت باشیم و موضع‌گیری نکنیم. مداخله فوری در این وضعیت از مسؤولیت‌های فکری، سیاسی و اخلاقی ماست.

مبارزه‌هایی که ما در راه برابری، دموکراسی و آزادی و ایجاد آشتی شرافتمندانه انجام دادیم، امروز در برهه‌ای سرنوشت‌ساز قرار دارد. چهل سال مبارزه پرهزینه آزادی‌خواهانه ما هرگز بیهوده نبوده و اکنون به مرحله‌ای رسیده است که دیگر نمی‌تواند به شیوه قبلی، ادامه یابد.»

اوجالان، پیام خود را این‌چنین به پایان رسانده است: «در همین زمینه من همه دولت-ملت‌ها را به پذیرفتن موازین دمکراتیک، فرا می‌خوانم و از آن‌ها می‌خواهم که تنوعات جدید و جامعه دمکراتیک را بپذیرند و فراتر از این دولت-ملت‌های منطقه شورای مشترک دمکراتیک خاورمیانه را تاسیس کنند.

من جوانان و زنان را که اکثریت جامعه ما را تشکیل می‌دهند به جای گرفتن فعالانه در صفوف مبارزه آزادی و برابری‌خواهانه در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و امنیتی فرا می‌خوانم و از آن‌ها می‌خواهم که این مبارزه‌ها را به پیروزی برسانند.

به مقاومت و پیروزی کوبانی درود می‌فرستم و امیدوارم این نوروز ویژه تاریخی برای همه بشریت سبب خیر باشد. به همه آن‌ها درود و سلام می‌فرستم.» (متن کامل این پیام، در زیر همین مطلب ضمیمه است)

گردهمایی نوروزی مردم کرد در دیاربکر

اما جواب دولت و ارتش ترکیه به این پیام اوجالان، همچون گذشته باز هم سرکوب مردم کرد و بر طبل جنگ کوبیدن و حمله به مواضع پکک است به طوری که این موضع دولت به اختلاف جدید بین رجب طیب اردوغان و دولت منجر شده است.

پیام عبدالله اوجالان، نخست به زبان کردی و سپس به زبان ترکی خوانده شد. پیام نوروزی عبدالله اوجالان رهبر زندانی کارگران کردستان (پ.ک.ک.)، روز ۲۱ مارچ ۲۰۱۵، در مراسم نوروزی شهر دیاربکر، از سوی پروین بولدان و سری ثریا اوندرا به زبان‌های کردی و ترکی در حضور میلیونی مردم خوانده شد. در لحظه خوانده شدن این پیام جمعیت صدها هزار نفری حاضر در مراسم، خواهان آزادی اوجالان شدند.

اکثر روزنامه‌های ترکیه جشن نوروز در دیاربکر و پیام نوروزی عبدالله اوجالان را تیتیر کردند و از «پایان جنگ برادرکشی» و «خاموشی آتش جنگ در نوروز» نوشتند. روزنامه‌ی «رادیکال» در ۱ فرودین ۱۳۹۲، با مقاله‌ای با عنوان «بولدان به زبان ترکی و اوندرا به زبان کردی» منتشر شد. این روزنامه به خواندن پیام عبدالله اوجالان توسط «پروین بولدان» و «سری ثریا اوندرا» نمایندگان کرد مجلس ترکیه اشاره می‌کند. هر دو نماینده جزو هیأتی هستند که پیش از این ۳ بار با اوجالان در زندان امرالی دیدار کرده بودند.

روزنامه «وطن» ترکیه نیز با عنوان «دو زبان و یک هدف» منتشر شد. روزنامه «صبح» به پیام نوروزی اوجالان اشاره کرد و با عنوان «آتش صلح در نوروز شعله ور می‌شود» انتشار یافت. «ینی شفق» روزنامه دیگر ترکی هم برای صفحه اول خود عنوان، «آتش صلح هیچ‌وقت خاموش نخواهد شد!» را انتخاب کرد. وبلاخره روزنامه «آکیت» هم با عنوان «آزمون برادری در نوروز» انتشار یافت.

پیام جمیل بایک، از رهبران پکک در کوهستان‌های قندیل، در مراسم نوروز کوبانی قرانت شد. جمیل بایک در پیام نوروزی خود گرچه مانند اوجالان از برادری و اتحاد خلق‌ها سخن گفته اما اشاره‌ای به پایان مبارزه مسلحانه نکرده و در عوض نوروز را به «جنگجویان آپوایست» شادباش گفت.

جمیل بایک، پیش از این نیز گفته بود که دولت اردوغان باید نخست راه‌حلی برای صلح ارائه دهد و پس از آن کردها خلع سلاح را خواهند پذیرفت. بایک پنجشنبه ۵ مارچ ۲۰۱۵ - ۱۴ اسفند ۱۳۹۳، اعلام کرد آنکارا باید ابتدا راه‌حلی برای صلح بیابد، بعد موضوع خلع سلاح مطرح شود.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، جمیل بایک، یکی از بنیان‌گذاران «پکک»، هشدار داد خلع سلاح تا وقتی دولت ترکیه قدم‌های لازم را به سوی ارائه راه‌حلی مناسب برای صلح برداشته است حاصل نخواهد شد. او که از مقر نیروهای کرد

در کوهستان قنبدیل سخن می‌گفت اولین رهبر «پکک» است که پس از قرائت بیانیه عبدالله اوجالان در پارلمان ترکیه موضع‌گیری کرده است.

عبدالله اوجالان رهبر ۶۷ ساله «پکک» که ۱۶ سال است در جزیره‌ای نزدیک استانبول در زندان بسر می‌برد روز شنبه ۲۸ فیروزی ۲۰۱۵، در بیانیه‌ای از نیروهای کرد خواسته بود تا در فصل بهار کنگره‌ای برای خلع سلاح برگزار و در آن تصمیمی «تاریخی و ستراتیژیک» اتخاذ کنند.

جمیل بایک افزود: «تنها پس از طی این مراحل است که خلع سلاح و دوری از خشونت می‌تواند حاصل شود.» به گفته او حزب «عدالت و توسعه ترکیه»، حزب رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، است که باید ابتدا قدم‌های لازم را بردارد تا خلع سلاح انجام‌پذیر شود.

از سوی دیگر، سری ثریا اوندرو، سخن‌گوی هیأت مذاکره‌کننده حزب دموکراتیک خلق‌ها (ه.د.پ)، که قبل از عید نوروز در زندان امرالی با اوجالان دیدار کرده بود، گفت که در دیدار با عبدالله اوجالان موضوع اساسی گفتگوها، نامه اوجالان برای نوروز بوده است. وی در مصاحبه با خبرگزاری فرات گفته است:

اوندرو گفت که با عبدالله اوجالان دیداری ۴ ساعته به عمل آورده‌اند و افزود: «مسئله اساسی برای دیدار، نامه نوروز بود. جناب اوجالان نامه را به اتمام رسانده و تحویل ما داد. در روز ۲۱ مارچ در آمد برای اطلاع افکار عمومی جهان آن را قرائت خواهیم کرد.»

اوندرو یادآور شد که در خصوص فعالیت‌های اخیر و پیشنهادهایشان برای تشکیل هیأت ناظر مذاکرات صلح را به اوجالان ارایه داده‌اند و افزود: «به احتمال زیاد در هفته جاری پیشنهادات خود را به هیأت دولت ارایه دهند. نخستین نشست بعد از نوروز، به احتمال زیاد با حضور هیأت ناظر انجام خواهد شد.»

اوندرو افزود که اوجالان در مورد وضعیت حقوقی تبعیدی‌ها در خارج از کشور، اطلاعاتی درخواست کرده‌اند. این اطلاعات لازم در هفته جاری به اطلاع ایشان خواهد رسید.

اوندرو افزود که اوجالان در مورد انتخابات ترکیه هم تحلیلی به انجام رساند. اوندرو گفت: «جناب اوجالان پیشنهادات خود در مورد خط حزب ه.د.پ را با ما در میان گذاشت. گفت فکر نمی‌کنم حد نصاب ده درصدی انتخابات مانعی ایجاد کند. افزودند که پاسخ مردم به سیاست دموکراتیک نیرومندان خواهد بود و تأثیر آن در رسانه‌ها هم مشخص است.»

اوندرو بیان کرد که در روزهای پیش‌رو همراه با «لیلا زانا» از نمایندگان پارلمان ترکیه از حزب ه.د.پ، به اقلیم کردستان عراق سفر خواهند کرد. وی افزود: «نخست با آقای بارزانی و آقای طالبانی، سپس با مقامات تمام احزاب و سازمان‌های منطقه‌ای سلسله دیدارهایی به انجام خواهیم رساند. طی آن دیدارها، نامه‌ای را که جناب اوجالان برای آقایان بارزانی و طالبانی ارسال کرده‌اند، تحویل خواهیم داد. محورهای اصلی گفتگو در آن دیدارها، تبادل نظر در مورد کنفرانس ملی کردها، رفع خطرات موجود در غرب کردستان، موصل، کرکوک و کوبانی است که کردها را تهدید می‌کند؛ همچنین اتخاذ سیاست‌ها برای تأمین امنیت خلق کرد و نیز بررسی راهکارهای عملی خواهد بود. ما طی این دیدارها، پیشنهادات و هشدارهای جناب اوجالان را به سمع و نظر همه خواهیم رساند.»

اوندرو در مورد انتقال چند زندانی سیاسی به زندان امرالی هم گفت: «زندانیان آنجا روز گذشته انتقال یافتند. زندانیان جدید هم طی یکی دو روز آینده به جزیره منتقل خواهند شد. با پیشنهاد جناب اوجالان یک گروه ۵ نفره از زندانیان جهت عهده‌دار شدن مسئولیت منشی‌گری طی یکی دو روز آینده به امرالی منتقل خواهد شد.»

خبرگزاری کردپرس با «دمهات عگید» سخنگوی پکک در این زمینه گفتگو کرده است. تفسیر دمهات عگید از پیام اوجالان، چندان با تفسیرها و تحلیل‌های خوشبینانه برخی تحلیل‌گران ترکیه هم‌آهنگ نیست. * متن این گفتگو، در زیر ضمیمه است.

مرکز اطلاع رسانی نیروی مدافع خلق از عملیات و تحرکات نظامی ترکیه و ایران در مناطق تحت اختیار نیروهای گریلا خبر داده است.

مرکز اطلاع رسانی نیروی مدافع خلق، چهارشنبه ۲۵ مارچ ۲۰۱۵، از عملیات و تحرکات نظامی ترکیه و ایران در مناطق تحت اختیار نیروهای گریلا خبر داده است.

در این اطلاعیه اشاره شده که ارتش ترکیه در روز بیست و سوم مارچ یک عملیات نظامی را در منطقه شمرخ از توابع مردین آغاز کرده و همچنین یک روز بعد نیروهای نظامی زیادی را به همراه خودروهای جنگی به منطقه روانه کرده است. این عملیات بدون آن که منجر به درگیری شود متوقف شده است.

نیروی مدافع خلق، همچنین گزارش داده است که سپاه پاسداران ایران از پایگاه‌های مرزی در نزدیکی مناطق حفاظتی مدیا اقدام به توپباران و خمپارباران نواحی «دولا کوک»، «تپه شهید دلبرین» و «تپه شهید نودا» کرده است.

در این بین هواپیماهای جاسوسی بدون سرنشین ترکیه نیز بی‌وقفه بر فراز آسمان کوهستان زاپ پرواز کرده‌اند.

نیروی مدافع خلق، جمعه ۷ فروردین ۱۳۹۴ - ۲۷ مارچ ۲۰۱۵، از حملات توپخانه‌ای ایران به قندیل خبر داد: «پرواز هواپیماهای تجسوسی ترکیه بر فراز مناطق تحت اختیار نیروهای گریلا افزایش یافته و حکومت ایران نیز دست به توپباران این مناطق زده است.»

مرکز اطلاع رسانی نیروی نپوهای مدافع خلق، اعلام کرد که تحرکات نظامی ارتش ترکیه علیه نیروهای گریلا که در دوره آتش‌بس قرار دارند، افزایش یافته است.

ه.ب.گ در این مورد اطلاعیه‌ای صادر کرد و گفت: «در غروب روز ۲۳ مارچ ارتش اشغال‌گر ترکیه در حومه روستای گولک از توابع شهرستان شمرخ استان ماردین به عملیات نظامی دست زد. در ساعت ۶ روز ۲۴ مارچ هم ۸ خودروی زرهی و ۲ کامیون ترانزیتی نیروها و مهمات نظامی را بصورت گسترده به منطقه عملیاتی منتقل کردند. عملیات نظامی در ساعت ۱۱:۳۰ بدون حصول نتیجه پایان یافت.

از ساعت ۲۱ الی ۲۲ روز ۲۴ مارچ هم منطقه دولا کوکی، تپه شهید دلبرین و تپه شهید نودا واقع در مناطق دفاعی مدیا توپباران شد.

از ساعت ۱۱ الی ۱۲ و ۱۹ الی ۲۱ روز ۲۳ مارچ هم هواپیماهای جاسوسی ارتش اشغال‌گر ترکیه به گشت‌زنی بر فراز مناطق دفاعی مدیا پرداختند. همچنین جنگنده‌های ارتش اشغال‌گر ترک از ساعت ۱۸ الی ۱۸:۳۰ همان روز در آسمان آن مناطق به پرواز درآمدند.

فرماندهی قرارگاه مرکزی مدافع خلق، پنجشنبه ۲۶ مارچ ۲۰۱۵، در بیانیه‌ای اعلام کرد ارتش ترکیه تعدداً به افزایش عملیات‌های نظامی علیه نیروهای گریلا دست زده است. عملیات‌های نظامی ارتش ترکیه در حالی که مقامات این کشور روند رسمی مذاکرات صلح را پذیرفته‌اند بحث بر انگیز است.

این بیانیه با اشاره به این که نیروهای گریلا تاکنون قواعد آتش‌بس را رعایت کرده‌اند می‌گوید ارتش ترکیه در روزهای اخیر دست به تشدید عملیات‌های نظامی زده است که احتمالاً با اهداف انتخاباتی و جهت جلب نظر نژادپرستان ترکیه به نفع حزب عدالت و توسعه صورت گرفته است.

فرماندهی قرارگاه مرکزی مدافع خلق مشخصاً به حملات توپخانه‌ای ارتش به محل استقرار نیروهای گریلا در نزدیکی جولمرگ و عملیات در مردین و پروازهای تجسوسی هواپیماهای بدون سرنشین ارتش اشاره می‌کند و حق دفاع و پاسخ‌دهی را تحت هر شرایطی برای خود محفوظ دانسته است.

تشکیلات احزاب ه.د.پ و د.ب.پ در شهرستان شمرخ واقع در استان ماردین، شمال کردستان، برای محکوم کردن عملیات نظامی ارتش ترکیه علیه گریلاها در ۲۴ مارچ ۲۰۱۵، به منطقه آغاز عملیات نظامی رفته و کنفرانسی خبری

برگزار کردند. شهروندان معترض در این تجمع اعتراضی پوسترهای عبدالله اوجالان، پرچم‌های ی‌پ‌گ و پ‌ک‌ک را حمل کرده و شعار «زنده باد رهبر آپو» سردادند.

در چنین شرایطی، چگونگی برخورد با مسأله کردها به موضوع اختلاف بین دولت و رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور این کشور تبدیل شده است. در حالی که دولت از پیام اوجالان برای زمین گذاشتن سلاح‌ها پشتیبانی می‌کند، رئیس جمهور از مذاکرات صلح با کردها انتقاد کرده است.

رسانه‌ها می‌گویند، اردوغان روز یکشنبه ۲۲ مارچ ۲۰۱۵ - ۲ فروردین ۱۳۹۴، از رویکرد دولت در رابطه با روند صلح با کردها انتقاد کرد. در پی این سخنان بولنت آرینچ، معاون نخست وزیر ترکیه خواستار عدم دخالت رئیس جمهور در فرایند آشتی با کردها شد.

اوجالان در پایان ماه فیرووری نیز پیام مشابهی داده بود. او در آن پیام از طرفداران خود خواسته بود تا سلاح‌ها را زمین بگذارند. در ماه فیرووری پیام اوجالان در دیدار نمایندگان حزب دمکراتیک خلق‌ها طرفدار کردها و نمایندگان دولت در مقر نخست وزیر در استانبول قرائت شد.

به موجب گزارش روزنامه‌های نزدیک به اردوغان، رئیس جمهور این دیدار را «نامتناسب» خواند. او گفت: «از نظر من این دیدار در آنجا درست نبود.» او همجواری یالچین آکدوغان، معاون نخست وزیر و یکی از فراکسیون‌های پارلمان را در این دیدار «نامتناسب» خواند.

آکدوغان نیز درباره واکنش اردوغان گفت: «اظهاراتش مانند این که «من این را دوست ندارم یا من از این موضوع خوشنود نشدم» احساساتی است و تنها نظرات شخصی او را بیان می‌کند.» او گفت که روند صلح توسط دولت هدایت می‌شود و دولت در این زمینه «مسئولیت» دارد.

اردوغان ضمن رد کردن این انتقاد، با یادآوری این که رئیس جمهور است گفت، برای هر موضوعی با دیگران مشورت می‌کند. اردوغان می‌گوید، بر خلاف رئیس جمهور پیشین وارد مسائل سیاسی روز می‌شود و گهگاه نیز در جلسه‌های کابینه شرکت دارد. او تشکیل کمیته‌ای توسط دولت برای نظارت بر روند صلح با کردها را رد کرد و به جای آن خواستار ارائه مسئولیت به سازمان اطلاعات ترکیه (میت) شد.

احمد داواوغلو، نخست وزیر ترکیه روز شنبه وعده داد «هر چه را لازم است انجام دهد» تا روند صلح با موفقیت به پایان رسد. بولنت آرینچ، معاون او نیز اظهارات اوجالان را «از هر نظر مثبت» خواند.

وبسایت خبری «تی ۲۴» روز یکشنبه ۲۲ مارچ نوشت، از ۱۲ سال پیش که حزب عدالت و توسعه به قدرت رسید، تاکنون این بزرگترین اختلاف بین دولت و رئیس جمهور است.

مذاکرات صلح میان دولت ترکیه و رهبر حزب ممنوع «پ‌ک‌ک» ماه‌هاست به بن‌بست رسیده است. دولت در پائیز ۲۰۱۲ مذاکرات را با رهبر محکوم به حبس ابد این حزب آغاز کرد.

در مارچ ۲۰۱۳ اوجالان از پ‌ک‌ک خواستار آتش‌بس شده بود. با این همه «پ‌ک‌ک» چند ماه بعد عقب‌نشینی نیروهایش از ترکیه را متوقف کرد، با این اتهام که دولت وعده‌های خود را شکسته است. از آن زمان به بعد مذاکرات متوقف مانده است.

در هر صورت کشمکش اخیر و بی‌سابقه درون حزب عدالت و توسعه و این انتقادات با نزدیک شدن انتخابات سرنوشت ساز پارلمانی ترکیه تشدید یافته است. ادامه این دعوا به کجا می‌کشد؟

رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه عادت نداشت کسی از میان حزبش و طرفدارانش با او مخالفت کند. حال بولنت آرینچ، معاون نخست وزیر ترکیه از دخالت اردوغان در روند صلح با کردها انتقاد می‌کند. دخالت اردوغان در امور مهم و روزانه دولت ترکیه تابحال چیزی غیرعادی نبوده است. او در ماه جنوری ۲۰۱۵، برای اولین بار در

نشست هیأت دولت شرکت کرد. این موضوع برای ریاست جمهوری ترکیه که یک مقام فرمایشی است و نقشی در تصمیم‌گیری‌های دولت ندارد در همان زمان مورد توجه ناظران سیاسی قرار گرفته بود.

اردوغان حتی در زمان نخست وزیری و در مبارزه انتخاباتی خود برای احراز مقام ریاست جمهوری پنهان نمی‌کرد که سودای گرفتن سکان قدرت کشورش را در سر دارد. اما حالا کسی از میان خود دولت آشکارا در مقابل او ایستاده است. در هر صورت قبل از انتخابات پیش رو، احتمال انشعاب در حزب عدالت و توسعه زیاد است. انشعابی که به نفع جامعه ترکیه، به ویژه نیروهای سوسیالیستی و آزادی‌خواه و برابری‌طلب است.

تشدید دعوای لفظی میان اردوغان با دولت حاکی از وجود رویکردهای متفاکستی است که اکنون افکار عمومی ترکیه نیز از آن با خبر شده است. اردوغان فعلا سکوت اختیار کرده اما به جای او طرفداران سرسختش پا به میدان گذاشته‌اند. تعدادی از نمایندگان حزب عدالت و توسعه در مجلس به صحبت‌های بولنت آرینج اعتراض کردند.

ملیح گوچک، شهردار آنکارا که از نزدیکان اردوغان است از آرینج خواست از سمتش کناره‌گیری کند. شهردار آنکارا در تویتر خود نوشت: «آرینج ما تو را نمی‌خواهیم.» گوچک معاون نخست وزیر را به تلاش برای متزلزل کردن پایه‌های حزب عدالت و توسعه متهم کرد. او همچنین گفت که آرینج به ابزاری در دست «دولت موازی» فتح‌الله گولن تبدیل شده است. گولن، منتقد دولت اردوغان است که در آمریکا به سر می‌برد. وی اردوغان را متهم می‌کند که ترکیه را به سوی توتالیتاریسم پیش می‌برد.

اما آرینج هم ساکت ننشست و بلافاصله پاسخ داد که شهردار آنکارا «رفتار نامتناسب» دارد و خود «دست‌پروده جنبش گولن» است. معاون نخست وزیر ترکیه صریحا گفت که شهردار آنکارا «فاسد و رشومخوار است و درباره رشومخواری» او مدارک و اسناد نیز موجود است. به نوشته روزنامه‌های ترکیه، دعوای آرینج با شهردار آنکارا پیامدهای حقوقی خواهد داشت.

سخن‌گوی احمد داوود اوغلو در سخنانی اعلام کرد که ۳۰ سال است که پکک وجود دارد و انکار موجودیت این حزب غیرممکن است. ایتیم محجوبیان، سخن‌گوی ارشد نخست وزیری ترکیه به ارزیابی بیانیه مشترک هیأت امرالی - هیأت حکومتی و همچنین خلع سلاح پکک پرداخته و اعلام کرد: در این مسأله کنگره جوامع کرد از اهمیت زیادی برخوردار است. زیرا اگر سازمانی به نام حزب کارگران کردستان (پکک) وجود نداشت به راحتی می‌توانستیم ادعا کنیم ضرورتی برای مبارزه با مقوله تروریسم در داخل ترکیه وجود ندارد، ولی اکنون انکار وجود پکک و کنگره جوامع کرد در ترکیه غیرممکن شده است.

محجوبیان گفت: در نهایت ۳۰ سال است که پکک وجود دارد و مقر اصلی آن نیز در کوه قندیل است. اول از همه باید تأکید کنم که نمی‌توان موجودیت پکک را انکار کرد. در صورت رسیدن به یک صلح و راه‌حل موفقیت‌آمیز، اقدامات کنگره جوامع کرد، تصمیمات جریان‌های وابسته به پکک، و قبول این تصمیمات از جانب مردم کردستان ترکیه، مسائل حیاتی هستند که کوه قندیل باید به آنان بپردازد.

او در ادامه اظهارات خود ضمن اشاره به این که رفتار کنگره جوامع کرد در نتایج انتخابات ۲۰۱۵ پارلمان، و رأی حزب دموکراتیک خلق‌ها تأثیر خواهد گذاشت، افزود: کوه قندیل در روزهای پیش‌رو تصمیم نهائی خود را اتخاذ خواهد کرد؛ زیرا تصمیمات کنگره جوامع کرد هر چه باشد در آرای حزب دموکراتیک خلق‌ها در انتخابات ۷ جون ۲۰۱۵، تأثیر گذار خواهد بود.

از سوی دیگر، حزب جمهوری‌خواه، بزرگ‌ترین حزب اپوزیسیون پارلمانی دولت، خلق از پیام اوجالان ترکیه استقبال کرده است اما در مقابل حزب «حرکت ملی»، این پیام را سند خیانت حزب عدالت و توسعه به ترکیه عنوان کرد.

«کمال قلیچدار اوغلو»، رهبر حزب جمهوری خواه خلق ترکیه، در اولین اظهار نظر خود اعلام کرد: در هیچ کجای دنیا در سایه سلاح نمی توان از بنا کردن صلح پایدار سخن به میان آورد... اگر این موضوع به حقیقت بپیوندد بسیار خوشحال خواهیم شد. ما بارها عنوان کرده بودیم که مشکل کردها باید در چارچوب امنیتی حل و فصل شود. با دموکراسی و آزادی این مشکلات رفع خواهد شد. ولی اگر هر دو طرف نسبت به هم خلع سلاح شوند این موضوع بسیار حائز اهمیت خواهد بود.

اما اظهار نظر حزب حرکت ملی، برعکس آن چیزی بود که اکثر قریب به اتفاق مردم، سیاستمداران و جامعه مدنی ترکیه از آن سخن می گویند. در حالی که بیش تر مردم ترکیه این پیام را تاریخی ارزیابی کرده و از آن اظهار خرسندی کرده اند؛ «اوکتای ورال» رئیس فراکسیون حزب حرکت ملی در مجلس ترکیه عنوان کرد: این پیام خلع سلاح نیست؛ اعطای جمهوریت، وطن و ملیت توسط حزب عدالت و توسعه به پکک است. این بیانیه مدرک خیانت به وطن است. این موضوع پیام خلع سلاح نبوده بلکه اظهار نامه تسلیم شدن حکومت به پکک است. بر اساس این بیانیه مفاهیم وطن، جمهوریت و ملیت بازنگری خواهد شد. این بیانیه بدین معنی است که حزب عدالت و توسعه سیستم پکک برای حل و فصل مسأله کردها به روش عبدالله اوجالان و پکک را قبول کرده است.

شاشان ذکر است که این حزب، یک حزب فاشیستی است به طوری که پلیس مخفی ترکی (میت)، بسیاری از اعضای خود از میان کادرها این حزب انتخاب می کند.

کارشناسان می گویند که دخالت زیاد اردوغان در امور دولت ترکیه سبب نارضایتی احمد داوود اوغلو، نخست وزیر ترکیه هم شده است. اما وی علنا این موضوع را مطرح نمی کند. نخست وزیر ولی اکنون مجبور شده است درباره دعوی موجود بین شهردار آنکارا و معاونش موضع گیری کند. وی در واکنش به بحث و جدال از معاون خود و شهردار آنکارا همزمان انتقاد کرد و گفت آن عده ای که می خواهند هرج و مرج کنند موفق نخواهند شد.

حال ۱۰ هفته به انتخابات پارلمانی سرنوشت ساز ترکیه باقی مانده است. اردوغان این انتخابات را برای بازنگری و اصلاح قانون اساسی این کشور حساس و مهم می داند. زیرا وی برای تغییر قانون اساسی و افزایش اختیارات رئیس جمهور به دو سوم از کرسی های پارلمان نیاز دارد. تشدید دعوی اردوغان با دولت ترکیه احتمالاً به حزب حاکم که در انتخابات پیشین حدود ۵۰ درصد آرا را کسب کرده بود ضربه می زند. بر اساس نظرسنجی ها، حزب حاکم عدالت و توسعه اردوغان هنوز هم پیش تر از دیگر احزاب است، با این حال حدود ۴۰ درصد آرا از اکثریت مطلق فاصله دارد.

اوجالان پانزدهم فبروری سال ۱۹۹۹، با همکاری دستگاه های اطلاعاتی ترکیه و آمریکا بازداشت شد و در ۲۸ اپریل همین سال به اتهام «خیانت» به کشور محاکمه و در ۲۹ جون سال ۱۹۹۹ به جرم پایه ریزی و رهبری یک سازمان مسلحانه «تروریستی» برای مبارزه مسلحانه با دولت مرکزی به مرگ محکوم شد.

این حکم در سال ۲۰۰۲، یعنی زمانی که ترکیه برای عضویت در اتحادیه اروپا مجبور شد مجازات اعدام را لغو کند به حبس ابد تخفیف یافت. از زمانی که حزب کارگران کردستان (پ ک ک)، مبارزه مسلحانه خود را در مناطق جنوب شرقی ترکیه آغاز کرده است، یعنی از سال ۱۹۸۴، در حملات مداوم ارتش و نیروهای امنیتی ترکیه به پکک و مردم کردستان، تاکنون حدود ۴۵ هزار نفر جان خود را از دست داده اند. ترکیه، اتحادیه اروپا و آمریکا، حزب کارگران کردستان را سازمانی «تروریستی» می دانند.

رهبر زندانی حزب کارگران کردستان، قبل از پیام نوروزی خود، در پیامی دیگری که در ۲۸ فبروری خوانده شد برای نخستین بار خواستار برگزاری کنگره ای برای پایان دادن به مبارزه مسلحانه شد.

اما اوجالان برای پایان دادن به مبارزه مسلحانه توسط پکک، پیش شرط‌هایی را در مقابل حاکمیت ترکیه، قرار داده است که به نظر مهم‌ترین و سخت‌ترین آن، تدوین قانون اساسی جدیدی برای ترکیه است. قانونی که در آن، به آزادی و برابری شهروندان توجه شده باشد.

دولت ترکیه و اوجالان در اواخر سال ۲۰۱۲، برای پایان دادن به مبارزه مسلحانه که از سال ۱۹۸۴ تاکنون در جریان است، مذاکرات صلحی را آغاز کردند. اما این مذاکرات بعد از تصمیم از عمل نکردن دولت ترکیه به وعده‌های خود در قبال مردم این کشور، مختل شد.

نیروهای پکک در بهار سال ۲۰۱۳، به درخواست عبدالله اوجالان، روند خروج از خاک ترکیه را به سوی مناطق کوهستانی شمال عراق در ازای گرفتن امتیازاتی درباره رعایت حقوق مردم کرد ترکیه از دولت این کشور، آغاز کردند. اما چون هیچ‌گونه پیشرفتی در این مذاکرات مشاهده نشد پکک نیز روند خروج نیروهایش از خاک ترکیه را متوقف کرد. مردم کرد می‌گویند دولت مرکزی ترکیه تاکنون به وعده‌هایی که به مردم کرد و آزادی‌های عمومی در کشور، در ازای توقف مبارزات مسلحانه داده، عمل نکرده است.

حزب دموکراتیک خلق‌ها، هر چند در کردستان جایگاه ویژه و قوی تری دارد اما خود را یک حزب کردی تعریف نیم کند و در قامت یک حزب سراسری ترکیه ظاهر شده است. هم‌اکنون در رهبری آن کردها، ترک‌ها و ارمنی‌ها و سوریانی‌ها قرار دارند. از این‌رو، این حزب پیش از این استراتژی خود را در راستای جلب توجه تمام بخش‌های جامعه ترکیه مورد بازبینی قرار داده است.

صلاح‌الدین دمیرتاش رهبر حزب دموکراتیک خلق‌ها در انتخابات ریاست جمهوری تابستان گذشته، یک مبارزه انتخاباتی موفق را به جامعه نشان داد. مواضع روشن و صریح و سیاست‌های وی برای بخش‌های غیرکرد کشور و برنامه‌کاری فراگیر او با تمرکز بر نیاز حیاتی به حکم‌فرما کردن قانون، مسئولیت‌پذیری، آزادی بیان و تثبیت دموکراسی و برابری موجب کسب آرای گرایش‌های چپ و سوسیالیست، کارگران، زنان، دانش‌جویان، همجنس‌گرایان و... به سمت دمیرتاش و حزبش شد. وی همچنین توانست در منطقه دریای سیاه و شهرهای واقع در سواحل دریای آگیان و مدیترانه رای‌هایی به دست بیاورد، یعنی منطقی که تاکنون هیچ‌گاه احزاب طرفدار حقوق کردها نتوانسته بودند در آن‌ها رای کسب کنند.

به عقیده من، حزب دموکراتیک خلق‌ها، هم‌اکنون در موقعیتی مناسبی قرار گرفته است که فضای حیاتی جامعه ترکیه که توسط حزب عدالت و توسعه تحت فشار قرار گرفته است، پر کند و به فرایند باز شدن فضای سیاسی ترکیه و دمکراتیزه شدن این کشور کمک کند. این حزب، توجه جوانان و گروه‌های حاشیه‌ای جامعه را به خود جلب کرده است که بخش‌هایی از پایگاه رای حزب جمهوری‌خواه خلق محسوب می‌شوند که در اثر سیاست‌های ناسیونالیستی و ناتوانی رهبری حزب از آن حزب دور شده‌اند نیز به احتمال قوی آرای خود را صندوق حزب دموکراتیک خلق‌ها خواهند ریخت.

ادامه دارد.

جمعه هفتم فروردین [حمل] ۱۳۹۴ - بیست و هفتم مارچ ۲۰۱۵

* ضمانت:

* پیام نروزی اوجالان چنین بود:

«نوروز را به همه خلق‌ها، دوست‌داران، طرفداران صلح، برابری، آزادی و دموکراسی تبریک می‌گویم.

بحران سیاست‌های نئولیبرال که جامعه سرمایه‌داری، امپریالیسم و متحدین منطقه‌ایشان بر همه جهان تحمیل کرده‌اند در کشور و منطقه ما همچنان به ویران‌گری ادامه می‌دهد و در جریان این بحران غنای فکری- فرهنگی خلق‌های ما به شیوه‌ای بی‌رحمانه هدف قرار گرفته و با خطر نابودی روبه‌رو شده است.

ما بر پایه ارزش‌های تاریخی، وجدانی و سیاسی‌مان نمی‌توانیم در برابر چنین تصویری ساکت باشیم و موضع‌گیری نکنیم. مداخله فوری در این وضعیت از مسئولیت‌های فکری، سیاسی و اخلاقی ماست.

مبارزه‌هایی که ما در راه برابری، دموکراسی و آزادی و ایجاد آشتی شرافتمندانه انجام دادیم، امروز در برهه‌ای سرنوشت‌ساز قرار دارد. چهل سال مبارزه پرهزینه آزادی‌خواهانه ما هرگز بیهوده نبوده و اکنون به مرحله‌ای رسیده است که دیگر نمی‌تواند به شیوه قبلی، ادامه یابد.

ضرورت تاریخی خلق ما امروز راه‌حلی مسالمت‌آمیز برپایه ارزش‌های معاصر را می‌طلبد. بر این مبنا در این برهه از زمان که بیانیه کاخ دولمه باغچه منتشر شده است، همه ما بر محتویات منشور ده ماده‌ای حل مسأله کرد به توافق رسیده‌ایم و رسماً آن را اعلام کرده‌ایم تا به این ترتیب روندی تازه را آغاز کنیم.

برپایه گفتگو‌هایی که درباره منشور انجام گرفت، حزب کارگران کردستان می‌تواند مبارزه مسلحانه چهل‌ساله خود در برابر دولت ترکیه را به اتمام برساند.

من برای اتخاذ ستراتیژی و تاکتیک‌های سیاسی و اجتماعی مطابق با ارزش‌های معاصر، برگزاری کنگره‌ای فوق‌العاده را ضرورتی تاریخی می‌دانم. امیدوارم که در زمان کوتاهی به توافق اساسی و تشکیل شوراهای نمایندگان مجلس ترکیه و هیأت ناظر برسیم. تا به این ترتیب شاهد برگزاری موفقیت‌آمیز این کنگره باشیم. با برگزاری این کنگره مرحله‌ای نو شروع خواهد شد.

پس از این جمهوری نود ساله ترکیه که مملو از هرج و مرج است به سوی آینده‌ای صلح‌آمیز، مطابق با موازین دمکراتیک معاصر گذار خواهیم کرد. چیزی که لایق حقیقت نرورز است همین است و در حضور میلیونی شما این مرحله نو را تبریک می‌گوییم.

در همین حال همه الگو‌هایی که برای کشور و خلق ما ضرورت دارد برای منطقه ما که مملو از ارزش‌های مقدس است نیز ضروری‌اند.

باید بدانیم که نیروهای امپریالیستی از نقشه‌های خود برای منطقه خاورمیانه دست برداشته‌اند و قلدربابی‌شان به صورتی در قالب داعش خود را در منطقه نشان داده است.

در حالی که این گروه از مرز وحشی‌گری هم گذشته است و بدون در نظر گرفتن هیچ ملاحظه‌ای، زنان، کودکان و خلق‌های منطقه به خصوص کرد، ترکمن، عرب، ایزدی، آشوری و سریانی‌ها را به شکل وحشیانه‌ای قتل‌عام می‌کند؛ زمان پایان دادن به این برهه خونین و ویران‌گر و بنیان نهادن آشتی شرافتمندانه و پایدار، برابری و دمکراسی رسیده است.

در همین زمینه من همه دولت-ملت‌ها را به پذیرفتن موازین دمکراتیک، فرا می‌خوانم و از آن‌ها می‌خواهم که تنوعات جدید و جامعه دمکراتیک را بپذیرند و فراتر از این دولت-ملت‌های منطقه شورای مشترک دمکراتیک خاورمیانه را تاسیس کنند.

من جوانان و زنان را که اکثریت جامعه ما را تشکیل می‌دهند به جای گرفتن فعالانه در صفوف مبارزه آزادی و برابری‌خواهانه در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و امنیتی فرا می‌خوانم و از آن‌ها می‌خواهم که این مبارزه‌ها را به پیروزی برسانند.

به مقاومت و پیروزی کویانی درود می‌فرستم و امیدوارم این نوروز ویژه تاریخی برای همه بشریت سبب خیر باشد. به همه آن‌ها درود و سلام می‌فرستم.

زندهباد نوروز؛ زندهباد همبستگی خلق‌ها. عبدالله اوجالان، زندان امرالی»

* متن گفت و گوی کردپرس- آقای دمهاات عگید:

کردپرس- آقای دمهاات عگید همان‌طور که مستحضریذ مذاکرات صلح در مرحله حساسی قرار گرفته است، هیأتی از HDP قرار بود نامه آقای اوجالان را تسلیم آقای بارزانی بکنند آیا پکک در جریان این نامه قرار دارد و مسعود بارزانی قرار است چه نقشی در این مذاکرات بازی کند؟

دمهاات عگید- به طور کلی انتظار ما از حکومت اقلیم کردستان این است که بیش از پیش از پروسه آشتی در کردستان ترکیه حمایت کنند. چرا که اگر حکومت اقلیم در مقابل ترکیه اتخاذ موضع کند، ترکیه مجبور خواهد شد که گام‌هایی را بردارد. مسأله اول این است، دوم مسأله کنگره ملی است، یعنی برای این که بین کردها اتحاد شکل بگیرد و بتوانند با یک اراده منسجم و هم‌آهنگ خودشان مسائل‌شان را به پیش ببرند این نامه نوشته شده است. یعنی موضوع نامه حول محور این موضوعات است، ما به صورت دقیق از محتوای نامه خبر نداریم ولی این را می‌دانیم که بحث اساسی در محتوای نامه در مورد کنگره ملی کرد است.

کردپرس- کنگره خلع سلاح مسأله‌ای است که آقای اوجالان در بیانیه خود به آن اشاره کرده اند؟ پکک چه اقداماتی در این زمینه انجام داده است؟

دمهاات عگید- در ابتدا باید بگویم که در سخنان عبدالله اوجالان خلع سلاح وجود ندارد. سخنان وی اعلام حسن‌نیت است. اگر حکومت ترکیه در مورد ۱۰ پیش شرط عبدالله اوجالان مذاکره بکند و گام‌هایی را نیز بردارد و بتواند حسن‌نیت خود را عملاً ثابت بکند، آن موقع است که می‌توانم بگویم که ما می‌توانیم به طور کلی جنگ مسلحانه را متوقف کنیم. در واقع در آن صورت است که ما می‌توانیم کنگره را برگزار کنیم تا جنگ مسلحانه را متوقف کنیم. چرا که شما می‌دانید خلع سلاح با متوقف‌کردن جنگ مسلحانه، دو موضوع جدا و متفاوت هستند و این هم فقط در صورتی شکل می‌گیرد که ترکیه در مورد ۱۰ پیش شرط مزبور گام بردارد.

کردپرس- آقای صبری اوک و چند تن از رهبران پکک اعلام کرده‌اند که برای مرحله بعدی مذاکرات باید سران پکک با آقای اوجالان دیدار کنند، فکر می‌کنید چنین مسأله‌ای در شرایط کنونی مقدور است؟

دمهاات عگید- در واقع شرط اصلی و اساسی ما این است که سران جنبش PKK باید با رهبری جنبش (عبدالله اوجالان) در مورد پروسه صلح و همه این موضوعات دیدارهای مستقیم و بدون واسطه داشته باشند و ما بارها گفته‌ایم که خلع سلاح، عقب‌نشینی و یا متوقف‌کردن جنگ مسلحانه، تنها به واسطه عبدالله اوجالان امکان‌پذیر است. اگر حکومت ترکیه در مورد ۱۰ شرط مزبور گام‌های مثبتی بردارد، باید خود عبدالله اوجالان هم در کنگره حضور داشته باشد که خود شخص او بتواند از جنگ‌جویان PKK درخواست کند و بتواند آن‌ها را قانع و راضی کند. در حال حاضر غیر از عبدالله اوجالان هیچ‌کس نمی‌تواند چریک‌های PKK را برای متوقف‌کردن جنگ مسلحانه علیه ترکیه قانع کند.

کردپرس- آقای دمهاات عگید اکنون بحثی که دولت ترکیه بیشتر به آن دامن می‌زند مسأله خلع سلاح است؟ چنانچه توافقی صورت گیرد دامنه خلع سلاح چگونه خواهد بود؟ آیا شاخه‌های دیگر حرکت‌های کردی وابسته به پکک را نیز شامل می‌شود؟

دمهاات عگید- حرکت ما (PKK) یک حرکت ملی آزادی‌خواهانه است. جنگ علیه ترکیه تنها یک بخش از این حرکت و مبارزه ملی است. اگرچه جنگ مسلحانه علیه ترکیه متوقف هم شود، این یک مسأله جدا و متفاوت است. در بخش‌های

دیگر برنامه و فعالیت‌های ما متفاگست است. صحبت‌هایی که شد تنها مختص به ترکیه است. در بخش‌های دیگر برنامه ما بدین صورت (همانند ترکیه) نیست و فعالیت‌های ما ادامه خواهد داشت. چرا که حرکت ما مختص به یک بخش از کردستان نیست. اگر ترکیه در مورد ۱۰ شرط نام‌برده گام بردارد مسلماً بر سه قسمت دیگر کردستان تأثیرگذار خواهد بود. چرا که تنها حکومتی که در ظلم به مردم کردستان نقش بسیار منفی و تخریب‌کننده دارد، حکومت ترکیه و دولت‌مردان آن هستند. در حال حاضر ما می‌توانیم بگوئیم یکی از دلایل اصلی که در کردستان سوریه تا به امروز نتوانسته‌ایم یک حاکمیت متداول و شرایط آرامی را ایجاد کنیم، سیاست‌های مداخله‌گرانه ترکیه بوده است. نقش ترکیه بر روی کردستان عراق و کردستان ایران هم همیشه یک نقش منفی بوده است و اگر چنان‌چه ترکیه در این زمینه گام‌هایی را بردارد، حل مسأله کرد در دیگر قسمت‌های کردستان راحت‌تر خواهد بود.

کردپرس- آقای اردوغان مدعی است که میان قنبدیل و امرالی اختلاف نظر وجود دارد، موضع پکک در این زمینه چیست؟

دمهات عگید- روشن است که این سخنان دور از واقعیت است و این هم یک جنگ ویژه است، این که قنبدیل با امرالی متفاگست فکر می‌کنند و اختلاف نظر بین آن‌ها وجود دارد، یک سیاست است که حکومت ترکیه بدین شکل می‌خواهد ایجاد اختلاف کند و به نوعی عبدالله اوجالان را تحت فشار قرار دهد. اگر آن‌ها مدعی هستند که چنین اختلاف نظری وجود دارد چرا اجازه نمی‌دهند ما مستقیم با رهبری دیدار کنیم. ما وابسته به آموزه‌ها و تعلیمات اوجالان هستیم. هر یک از گفته‌های او برای ما یک تعلیم و آموزش محسوب می‌شود. همان‌طور که گفتیم هدف دولت ترکیه این است که بدین صورت رهبری را تحت فشار قرار دهد و ایجاد تفرقه کند.

کردپرس- چنان‌چه مذاکرات صلح به بن‌بست بخورد پکک چه برنامه‌ای برای آینده در نظر گرفته است؟

دمهات عگید- ما آلترناتیو و برنامه‌های زیادی داریم، اگر حکومت ترکیه اقدام نکند و گام‌هایی را بردارد یا بخواهد برنامه فریبکارانه‌ای داشته باشد، در حال حاضر ما در ترکیه و کردستان ترکیه از همیشه قوی‌تر و با نفوذتر هستیم و به طور کلی در خاورمیانه هم در اوج هستیم. پس در این زمینه با پشتیبانی مردم ما حرف‌های زیادی برای گفتن داریم و ممکن است حوادثی که به موجب وقایع کوبانی ششم و هفتم نوامبر در ترکیه اتفاق افتاد، تکرار شوند. پس اگرچه حکومت ترکیه قصد فریبکاری، فوت وقت و بهره‌برداری انتخاباتی را داشته باشد، مسلماً دیگر پروسه صلحی وجود نخواهد داشت و دوباره قیام‌های مردم شروع خواهند شد و بحران‌های شدیدی ایجاد خواهد شد. ما می‌خواهیم مسأله کرد را بوسیله ارتباط با دولت و حکومت ترکیه حل کنیم و اگر دولت از عهده آن برنیاید، ما خودمان مسأله را به پیش برده و به نتیجه خواهیم رساند.